

Nyhetter, dinge
RAUNEN

Fredag, den 4. mai.

Verdighet, ro og disciplin.

I strid med alle militære og strategiske forutsetninger kjempes det fremdeles i Tyskland. Til tross for at kampene i rikshovedstaden er innstilt - 2 dager etter kungjøringen av Hitlers død - til tross for at Tyskland er spittet og delt i lommer som bare kan holde ut så lenge det finnes tysker med ammunisjon og mat igjen der, undsetning utenfra er nemlig utelukket, og til tross for at håpet og mulighetene for bruk av hemmelige våpenfullstendig er brukt ut av verden, kjempes det. Hva viser det? Det viser hvor dypt nazityranniets skrekksdisiplin er banket inn i det tyske folk. Det viser i hvilken grad krigsforbrytertendensen har grepst de tyske offiserer og SS soldater. Disse kjerner den straff som venter krigsforbryterne, og vet hva som venter dem for deres gjerninger. Derfor vil de dager og timer de har igjen å leve falle sammen med de dager og timer de ennå kan fortsette kampen. Nettop denne kjennsgjerning er det som gjør sluttfasen så alvorlig for oss. Om vi dog må være forberedt på det, så lyder påstanden om at resten av den politiske og militære ledelse vil fortsette kampen fra "Festung Norwegen" lite sannsynlig. De militære forutsetninger ligger vel altfor dårlig til rette for det.

Hvis dog tyskerne nekter å kapitulere i Norge slik som dagsbefalinger og såkalte kompetente uttalelser daglig utbasunerer det, så må de nedkjempes. Dette blir en oppgave for våre hjemmestyrker i samarbeid med en nødvendig aksjon utenfra. Vår egen og allierte overkommando vet nok hva dette betyr og treffer alle nødvendige forberedelser for å nestrø situasjonen. Det gjelder for oss inntil da og vente i rolig, aktsomt beredskap og ikke på egen hånd forstyrre planene med uoverlagte handlinger, og ikke minst må en lære seg å holde munn.

Det er også enda en situasjon vi har plikt til å vie den største oppmerksomhet. Hva kan en resikere dersom den tyske hovedstyrke kapitulerer i Norge? Har vi lov til å betrakte krigen som endt i det øieblikk meddelelsen om Tysklands kapitulasjon er et faktum? Neppe! Selv en betingelsesløs kapitulasjon må følge utviklingens lov. Det vilde være ansvarsløst ikke å være forberedt på ikke å regne med en alvorlig, og slettes ikke farefri opprensning. En kan ikke helst se bort fra en utløsning av det spenningsforhold som lenge har vært synbart mellom SS, Gestapo og andre partiformasjoner på den ene side og Wehrmacht på den andre, eller en kaotisk oppløsningstilstand med plyndrende soldaterbander og NS desparudos streifende omkring for å drive ødeleggelsesverk mens jakten på dem pågår. Blir vårt land på denne måte en slagmark, om en av mindre format, blir det vår største oppgave å hindre at norske liv og verdier går til spille.

Det gjelder for oss å vise full tillit til våre ansvarlige organer, regjeringen, forsvarets øverste kommando og HL. Det blir enhvers plikt å holde seg best mulig underrettet og med verdighet, ro og disciplin vente på de endelige ordrer.

Hitler er død. Dersom meldingen om Hitlers død hadde kommet på et hvilket som helst tidligere tidspunkt i denne krigen, så ville det ha utløst en spontan reaksjon over hele verden, og absolutt kommet til å ha bragt forstyrrelser i alle nazityklands militære og politiske disposisjoner. Den ville ha hatt en avgjørende betydning for krigens gang, idag utløste meldingen ingen reaksjon i noe land. Han fant sitt endelig blandt Berlins ruiner og i et øieblikk da Tyskland var sørdeiemmet og knust.

Påstanden om måten Hitler døde på er motstridende. Mens det tyske propagappa har halser ut at han fant hodeskudd på sin post i Berlin framst i kampen mot bolsjevismen så sier Rumpler for flere dager siden at han var dødd syk og bare hadde timer igjen å leve. Den tredje påstanden kommer fra Goebbelshovedassistent dr. Hans Fritzsche, som er i russisk fangenskap. Han påstaar at både Hitler og Goebbels har begått selvmord. Hva enn dødsårsaken er, så er hans ettermåle koncentrasjonsleirer, ruinensorg og elendighet blandt det tyske folk.

Verdenshistorien vil vel neppø ikke kjenne Hitler en viss oratorisk og demagogisk begavelse og et organisjonstalent som hvis det hadde vært brukt riktig ville ha kunne brukt Tyskland på linje med de andre stormaktene. Hans medfødte hindreverdighetskompleks i midlertid ikke bare påførte han dei tyske folk, men utviklet det. Han kom til makt ved lureri, og utvidet sit styre ved makt. I 1934 var han ferdig med oppbygningen av partiet. 1935 konsoliderte han dets stilling ved utrydding av politiske motstandere ved likvidering og internering i konsentrasjonsleirer. 1936 tok han Rhinland. 1937-4 årsplanen for oppbygningen av krigsmaskinen. 1938 Innlemmingen av Østerrike og Sudettyskland. 1939 resten av Tsjekkoslovakia, angrepet på Polen og dermed krigen. 1940 Okkupasjonen av Danmark, Norge, Belgien, Holland, Frankrike og Balkanstatene og forsøket mot England. 1941 innmarsjen i Russland og krigserklæringen fra U. S. A. 1942-45 Tysklands tilbaketrekkning og nazismens endelige undergang.

Nyheter fra London 3/5 kl. 18.30:

Hjemmefrontens ledelse har sendt ut forholdsordre nr. 2:

1. Vær på vakt mot provokasjon.

Der er krefter blandt tyskerne som motarbeider en ordnet kapitulasjon og prøver å fremkalte uroligheter.

2. Driv ikke omkring i gatene.

3. Fortsett ditt daglige arbeid. Det er viktigere enn noen sinne at det daglige liv går sin gang.

4. Slå ned på rykter. Vær oppmerksom på at meldinger som skriver seg fra telegrabyrør, korrespondenter og andre kilder kan være rykter. Stol bare på meldinger fra allierte og norske myndigheter.

Parolen er: Verdighet, ro og disiplin.

Tyskland: Brittiske styrker rykket inn i Hamburg i dag kl. 13 etter at byen på forhånd var erklært som åpen. Det er sendt ut en instruks fra øverstkommanderende til befolkningen om at det er forbudt å være ute på gatene etter kl. 13, unntatt er arbeiderne ved elektrisitetss verkene, gass- og vannverkene. All trafikk er innstilt. Politiet i Hamburg er ansvarlig for at portforbudet overholdes, men okkupasjonsmakten vil gripe inn der som de ikke mukter gjennomføre det. Øverstkommanderende mener at det kan være mulig å lette forbudet ganske snart og alle skal da begi seg til sitt vanlige arbeid. Hamburg radio meldte i dag at det ikke ville bli flere sendinger derfra. Berlin er falt. Byen som i Støplins dagsbefaling ble nevnt som hovedsetet for den tyske imperialistiske erobringslyst, overgav seg kl. 3 2/5. og ved 21 tiden var 70.000 fanger tatt. Kanonen er tause i byen. Folk kommer krypende fram fra kjellerne tørste og uthungrede. Fotografier viser russiske tanks i de sentrale gater i byen. Rekker av offiserer fra generaler og nedover marsjerer ut av Tiergarten med hendene over hodet. Syd øst for Berlin melder Stalin at russerne har gjort det av med den store lønnen. Den ga 60.000 drepte og 120.000 fanger, derav 7 generaler. Brittiske flybårne styrker har sluttet seg sammen med russerne ved Wismar ved Østersjøen i går. Britterne har tatt Flübeck og Wismar. russerne Rostock og Lüneburg. 100.000 fanger tatt i går. Tysk kringkaster erklærer Praha som hospitalby.

Italia: Krigshistoriens største betingelsesløse overgivelse har funnet sted i Italia. Alexanders siste krigskommunikat nr. 467 er sendt ut. Han meddeler at den tyske motstand i Italia er brutt ved overgivelse av Nord- Italia og Vorarlberg, Tirol, Salzburg, dele av Kärnten og Steiermark i vestlige Østerrike. Den gjenstående del er området langs Donaudalen mellom Tolbucins og Pattons kjempende armeer. Avstanden mellom armene er 60 km. Kapitulasjonen ble undertegnet onsdag ved to tyske offiserer som representerte øverstbefalende ved vernemakten Vittenghof og SS styrkenes general Wolfgang. For de allierte undertegnet stabssjef Morgan. Kapitulasjonen omfatter nærmere 1 mill. mann.

Den tyske Gauleiter i Tirol oppgi at Innsbrück vil gi seg uten kamp og nekter sprengning av broer og ødeleggelse av byen. 7. arme står 15 km fra byen. I særkommunikat fra Sydøst Asia meldes at Rangoon er falt.

Visestatsministern i Spania har meddelt at Laval og 4 andre representanter fra Vichiregjeringen er under streng bevakning og står til de alliertes disposisjon.